

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

ชุดโครงการวิจัย	พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตกล้วยเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต คุณภาพผลผลิตและเพิ่มมูลค่าทางการตลาด	
โครงการวิจัย	พัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตกล้วยเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพเพื่อการส่งออก	
กิจกรรมที่ 1	การวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตกล้วยไข่เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ	
กิจกรรมย่อยที่ 1.2	การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพกล้วยไข่	
ชื่อการทดลอง	การศึกษาศักยภาพการผลิตกล้วยไข่เชิงการค้าในจังหวัดหนองคาย The potential of egg bananas for commercial production in Nong Khai.	
คณะผู้ดำเนินงาน		
หัวหน้าการทดลอง	พสุ สุกุลอารีวัฒนา	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย
ผู้ร่วมงาน	กาญจนา ทองนะ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย

บทคัดย่อ

ศึกษาศักยภาพการผลิตกล้วยไข่เชิงการค้าจังหวัดหนองคาย ตั้งแต่ ปี 2557 ถึง ปี 2558 พบว่า การให้น้ำมีผลทำให้กล้วยไข่ทั้งสองพันธุ์เจริญเติบโตดีกว่าได้รับน้ำตามธรรมชาติเพียงอย่างเดียว มีแนวโน้มว่าการให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ ทำให้กล้วยไข่พันธุ์เกษตรศาสตร์มีความสูงที่สุด 180.2 เซนติเมตร แต่พันธุ์กำแพงเพชรมีแนวโน้มว่าการให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์ มีความสูงของลำต้นเทียมสูงที่สุด 171.9 เซนติเมตร กล้วยไข่ทั้ง 2 พันธุ์ มีขนาดเส้นรอบวงลำต้นเทียมไม่แตกต่างกัน และการให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีแนวโน้มทำให้เส้นรอบวงของลำต้นเทียมมากที่สุด จำนวนใบไม่แตกต่างกัน เมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น โดยกล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 มีจำนวนใบระหว่าง 10.7-11.8 ใบ ส่วนกล้วยพันธุ์กำแพงเพชรมีจำนวนใบเท่ากับในทุกกรรมวิธี มีค่าเท่ากับ 11.3 ใบ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนหน่อของกล้วยไข่ทั้งสองพันธุ์ พบว่า พันธุ์กำแพงเพชรมีแนวโน้มให้จำนวนหน่อมากกว่ากล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์ในทุกกรรมวิธี การออกดอกติดผลกล้วยไข่พันธุ์กำแพงเพชรให้ผลผลิตเร็วกว่าพันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 การให้น้ำมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อน้ำหนักเครือ น้ำหนักหวี จำนวนผลต่อหวีของกล้วยไข่ทั้งสองพันธุ์ องค์ประกอบผลผลิตกล้วยไข่ทั้งสองพันธุ์ใกล้เคียงกันและมีความหวานใกล้เคียงกันทั้งการให้น้ำและไม่ให้น้ำ มีค่า 7.7 - 8.5 °Brix

คำนำ

กล้วยไข่ เป็นผลไม้ที่นิยมผู้บริโภคกันทั่วไป ตลาดที่สำคัญ คือ จีน ฮองกง และเวียดนาม (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2557) กล้วยไข่เป็นพืชที่สามารถปลูกได้แทบทุกภาคของประเทศไทย ใช้ต้นทุนการผลิตต่ำ แต่ให้ผลตอบแทนค่อนข้างสูง การปลูกและดูแลรักษาทำได้ง่าย ให้ผลผลิตเร็ว แต่ปริมาณการผลิตในปัจจุบันไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดต่างประเทศ เพราะกล้วยไข่ของประเทศไทยมีรสชาติดี มีลักษณะการเรียงตัว

ของผลและสีของผลสววยงาม มีขนาดพอเหมาะ สามารถรับประทานได้ครั้งละหลายผล โดยเฉพาะชาวจีนมีความต้องการบริโภค ปีละไม่ต่ำกว่า 20,000 ตัน ประเทศ คู่ค้าที่สำคัญของไทยคือ จีน ฮองกง ไต้หวัน สิงคโปร์ และ ญี่ปุ่น นอกจากนี้ยังได้มีการขยายตลาดไปยังประเทศเกาหลี และประเทศอื่นๆ ในสหภาพยุโรป ราคาของกล้วยไข่ที่ส่งออกในปัจจุบันก็โลกรัมละ 10-35 บาท ซึ่งราคาจะขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ผลผลิตออกสู่ตลาดและคุณภาพของผลผลิต หากเกษตรกรสามารถผลิตกล้วยไข่ที่มีคุณภาพสำหรับการส่งออกได้ เกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นเกือบ 2 เท่าเปรียบเทียบจากการผลิตแบบเดิม อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าความต้องการของตลาดกล้วยไข่จะมีเพิ่มมากขึ้น หรือมีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น แต่ปัญหาหลักที่พบ คือ การผลิตกล้วยไข่ให้มีคุณภาพเพื่อการส่งออกไม่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด พื้นที่ปลูกกล้วยไข่เชิงการค้าที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ประจวบคีรีขันธ์ นครสวรรค์ สุโขทัย ชลบุรี ตรัง นครศรีธรรมราช และจันทบุรี สำหรับจังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพในการผลิตกล้วยไข่คุณภาพสำหรับการส่งออก เนื่องจากมีข้อได้เปรียบคือพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่แถบริมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์โดย เป็นพื้นที่ใหม่ในการปลูกกล้วยไข่ การสะสมของโรค-แมลงน้อย และอยู่ใกล้ด่านส่งออกสินค้าเกษตรไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จีน และเวียดนาม ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งได้ และเคยมีเกษตรกรนำกล้วยไข่มาทดลองปลูกแต่ผลผลิตและคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงควรมีการทดสอบเทคโนโลยีการผลิตกล้วยไข่ที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลการเจริญเติบโตในแต่ละแหล่งปลูก วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตกล้วยไข่คุณภาพเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมการปลูกกล้วยไข่เพื่อการส่งออกต่อไป

วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. ต้นพันธุ์กล้วยไข่ จำนวน 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์กำแพงเพชร และ พันธุ์เกษตรศาสตร์ 2
2. วัสดุการเกษตร ได้แก่ ปุ๋ยเคมี อุปกรณ์ระบบน้ำ
3. อุปกรณ์บันทึกข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลการเจริญเติบโต และผลผลิต

วิธีการ

แบบและวิธีการทดลอง วางแผนการทดลองแบบ split plot 4 ซ้ำ 2 ปัจจัย ปัจจัยหลัก ประกอบด้วยเป็นพันธุ์กล้วยไข่ จำนวน 2 พันธุ์ ได้แก่ 1) พันธุ์กำแพงเพชร และ 2) พันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 ปัจจัยรองประกอบด้วย การให้น้ำ 3 ระดับ ได้แก่ 1) ไม้ให้น้ำ คือได้รับน้ำตามธรรมชาติเพียงอย่างเดียว 2) ให้น้ำช่วงฤดูแล้ง ตามค่าการระเหย สัปดาห์ละ 2 ครั้ง วัน และ 3) ให้น้ำช่วงฤดูแล้ง ตามค่าการระเหยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ให้น้ำโดยใช้ระบบมินิสปริงเกอร์

วิธีปฏิบัติการทดลอง

ปลูกด้วยหน่อใบแคบที่มีความสมบูรณ์ดี เตรียมหลุมปลูกขนาด 50×50×50 เซนติเมตร รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอก อัตรา 5 กิโลกรัมต่อหลุม คลุกเคล้ากับหน้าดินรองก้นหลุมปลูก ถ้ามีการไถหน่อ (ratoon) เพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตต่อไปอีก 1-2 รุ่น รองก้นหลุมด้วย หินฟอสเฟต อัตรา 100-200 กรัมต่อหลุม การปลูกเพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตเพียงครั้งเดียว แล้วรื้อปลูกใหม่ควรใช้ระยะปลูก 1.5-1.75 × 2 เมตร แต่ถ้าเป็น การปลูกสำหรับไว้ต่อหรือหน่อ

เพื่อที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตของหน่อ อีก 1-2 รุ่น ควรใช้ระยะปลูก 2x2 เมตร วางหน่อพันธุ์ที่หลุมปลูกให้ลึก 25-30 เซนติเมตร โดยจัดวางหน่อพันธุ์ให้ด้านที่ติดกับต้นแม่อยู่ในทิศทางเดียวกัน กลบดินลงหลุมปลูกและกดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น แล้วรดน้ำให้ชุ่ม กำจัดวัชพืชปีละประมาณ 3 ครั้ง และใส่ปุ๋ยเคมี 4 ครั้ง ครั้งที่ 1 และ 2 ในระยะที่กล้วยมีการเจริญเติบโตทางลำต้น ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 20-10-10 หรือ 15-15-15 อัตรา 125-250 กรัมต่อต้นต่อครั้ง หลังจากปลูก 1 และ 3 เดือน การใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่ 3 และ 4 จะใส่ปุ๋ยหลังจากปลูก 5 และ 7 เดือน ซึ่งเป็นระยะที่กล้วยใกล้จะให้ผลผลิต โดยใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 12-12-24 13-13-21 หรือ 14-14-21 อัตรา 125-250 กรัมต่อต้นต่อครั้ง วิธีการใส่ปุ๋ยเคมี ให้โรยห่างจากต้นประมาณ 30 เซนติเมตร หรือใส่ลงในหลุมลึกประมาณ 10 เซนติเมตร 4 ด้าน แล้วพรวนดินกลบ

การบันทึกข้อมูล

การเจริญเติบโต วัดความสูงลำต้นเทียม เดือนละครั้ง ใช้เทปวัดจากโคนต้นระดับผิวดินถึงโค้งของใบที่อยู่บนสุด วัดเส้นรอบวงลำต้น (girth) ที่ระดับ 30 เซนติเมตรเหนือผิวดิน นับจำนวนใบที่คลี่แล้ว

ปริมาณผลผลิต และคุณภาพผลผลิต ชั่งน้ำหนักกล้วยทั้งเครือ แยกหวีออกจากเครือชั่งน้ำหนักแต่ละหวี นับจำนวนผลต่อหวี สุ่ม 3 ผลต่อหวี วัดความหวาน

เวลาและสถานที่

เริ่มต้น ตุลาคม 2557 สิ้นสุดกันยายน ปี 2558

สถานที่ทำการทดลอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย

ผลการทดลองและวิจารณ์

การเจริญเติบโต พบว่า การให้น้ำมีผลทำให้กล้วยทั้งสองพันธุ์เจริญเติบโตดีกว่าได้รับน้ำตามธรรมชาติเพียงอย่างเดียว เมื่อต้นกล้วยมีอายุ 11 เดือนหลังปลูก มีแนวโน้มว่าการให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีผลทำให้ต้นกล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์มีความสูงของลำต้นเทียมสูงที่สุด 180.2 เซนติเมตร รองลงมาได้แก่การให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์ และได้รับน้ำตามธรรมชาติเพียงอย่างเดียว ได้แก่ 161.3 และ 150.6 เซนติเมตร ตามลำดับ แต่พันธุ์กำแพงเพชรมีแนวโน้มว่าการให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์ มีความสูงของลำต้นเทียมสูงที่สุด 171.9 เซนติเมตร รองลงมาได้แก่การให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ และได้รับน้ำตามธรรมชาติเพียงอย่างเดียว ได้แก่ 168.4 และ 141.6 เซนติเมตร ตามลำดับ (ตารางที่ 1) นอกจากนี้ผลจากตารางที่ 1 ยังแสดงให้เห็นว่าต้นกล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์มีแนวโน้มมีลำต้นเทียมสูงกว่ากล้วยพันธุ์กำแพงเพชรเมื่อได้รับน้ำตามธรรมชาติหรือมีการให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ แต่กลับมีความสูงน้อยกว่าเมื่อได้รับน้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์

ตารางที่ 1 ความสูงของลำต้นเทียม (เซนติเมตร) ของกล้วยไข่สองสายพันธุ์ ที่อายุต่างๆ (เดือน)

การให้น้ำ	เกษตรศาสตร์ 2				กำแพงเพชร			
	3	6	9	11	3	6	9	11
1. ได้รับน้ำตามธรรมชาติ	38.8	50.1	109.4	150.6	34.9	46.3	108.9	141.6
2. ให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์	47.4	53.4	115.8	161.3	44.5	65.9	139.7	171.9
3. ให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์	37.6	48.6	133.6	180.2	45.8	55.7	129.3	168.4

ขนาดเส้นรอบวงของลำต้นเทียม เห็นได้ว่ากล้วยไข่ทั้ง 2 พันธุ์ เมื่ออายุ 11 เดือน มีขนาดเส้นรอบวงลำต้นเทียมไม่แตกต่างกัน และการให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีแนวโน้มให้เส้นรอบวงของลำต้นเทียมมากที่สุดเมื่อเทียบกับกรรมวิธีอื่นๆ (ตารางที่ 2) สอดคล้องกับรายงานของ Ismail *et al* (2004) ที่ศึกษาในกล้วยไข่ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออายุ 3 เดือน ปลูกในแปลงที่ให้น้ำและไม่ให้น้ำ พบว่า ต้นกล้วยไข่ที่ไม่ได้ให้น้ำมีการเจริญเติบโตที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดและมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของน้ำกับการตอบสนองของปากใบ ขนาดเส้นรอบวงของลำต้นเทียมและความยาวใบลดลงอย่างเห็นได้ชัดหลังจากขาดน้ำ 7 วัน

ตารางที่ 2 ขนาดเส้นรอบวงของลำต้นเทียม (เซนติเมตร) ของกล้วยไข่สองสายพันธุ์ ที่อายุต่างๆ (เดือน)

การให้น้ำ	เกษตรศาสตร์ 2				กำแพงเพชร			
	3	6	9	11	3	6	9	11
1. ได้รับน้ำตามธรรมชาติ	1.1	2.5	16.0	25.2	0.0	0.0	19.3	25.6
2. ให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์	0.0	2.0	22.2	26.5	0.0	5.5	20.6	26.1
3. ให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์	0.0	0.0	19.7	28.0	0.0	0.0	22.5	28.5

จำนวนใบของกล้วยไข่ทั้ง 2 สายพันธุ์ ที่อายุต่างๆ ที่ได้รับน้ำตามธรรมชาติ ให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์ และให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีจำนวนใบไม่แตกต่างกัน เมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น โดยกล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์มีจำนวนใบระหว่าง 10.7-11.8 ใบ ส่วนกล้วยพันธุ์กำแพงเพชรมีจำนวนใบเท่ากันในทุกกรรมวิธีที่อายุ 11 เดือนมีค่าเท่ากับ 11.3 ใบ

ตารางที่ 3 จำนวนใบของกล้วยไข่สองสายพันธุ์ ที่อายุต่างๆ (เดือน)

การให้น้ำ	เกษตรศาสตร์ 2				กำแพงเพชร			
	3	6	9	11	3	6	9	11
1. ได้รับน้ำตามธรรมชาติ	6.3	5.8	10.3	11.8	4.2	6.4	10.2	11.3
2. ให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์	6.3	6.9	10.2	10.7	5.9	6.9	10.9	11.3
3. ให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์	5.1	6.8	11.5	11.3	4.4	5.7	10.1	11.3

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนหน่อของกล้วยสองพันธุ์ พบว่า พันธุ์กำแพงเพชรมีแนวโน้มการให้จำนวนหน่อมากกว่ากล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์ในทุกกรรมวิธี โดยเพิ่มขึ้นเด่นชัดตั้งแต่กล้วยอายุ 9 เดือน และเมื่อเปรียบเทียบการให้น้ำ พบว่าการให้น้ำเสริม 2 ครั้ง/สัปดาห์จะช่วยให้ต้นกล้วยสามารถผลิตหน่อได้มากกว่าการไม่ให้น้ำเสริมทั้งสองพันธุ์ โดยพันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 สามารถผลิตหน่อได้ 4.5 หน่อ ส่วนพันธุ์กำแพงเพชรผลิตได้มากกว่าเท่ากับ 5.5 หน่อ แสดงให้เห็นว่าการให้น้ำสามารถเพิ่มการออกหน่อของกล้วยได้ แต่จะมากหรือน้อยก็ขึ้นกับปริมาณน้ำที่ให้

ตารางที่ 4 จำนวนหน่อของกล้วยไข่สองสายพันธุ์ ที่อายุต่างๆ (เดือน)

การให้น้ำ	เกษตรศาสตร์ 2				กำแพงเพชร			
	3	6	9	11	3	6	9	11
1. ได้รับน้ำตามธรรมชาติ	0.1	0.8	1.7	3.1	0.0	0.6	2.3	3.5
2. ให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์	0.0	0.8	3.1	3.9	0.5	1.4	3.6	4.3
3. ให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์	0.0	0.9	2.9	4.5	0.0	0.4	3.7	5.5

การออกดอกติดผล เมื่ออายุ 11 เดือน พบว่า กรรมวิธีที่ให้น้ำ 1 สัปดาห์/ครั้ง และ 2 สัปดาห์/ครั้ง กล้วยไข่เริ่มทยอยให้ผลผลิต และพันธุ์กำแพงเพชรให้ผลผลิตเร็วกว่าพันธุ์เกษตรศาสตร์โดยสามารถเก็บผลผลิตรุ่นแรกได้ตั้งแต่เดือนเมษายน 2558 โดยผลผลิตต่อต้นเฉลี่ยของกล้วยไข่พันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 และ พันธุ์กำแพงเพชรช่วงเดือนเมษายน 2558 – สิงหาคม 2558 (ตารางที่ 5) พบว่า การให้น้ำมีแนวโน้มส่งผลต่อน้ำหนักเครือ น้ำหนักหวี จำนวนผลต่อหวีของกล้วยทั้งสองพันธุ์ โดยกล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 เมื่อให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ สามารถเพิ่มน้ำหนักเครือเปรียบเทียบกับไม่ให้น้ำ จาก 4.3 เป็น 6.0 กิโลกรัม ส่วนน้ำหนักหวีและจำนวนผลต่อหวีของกล้วยไข่ที่ให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีค่าสูงสุด เท่ากับ 943.6 กรัม และ 16.6 หวี ตามลำดับ ส่วนกล้วยพันธุ์กำแพงเพชร พบว่า องค์ประกอบผลผลิตมีแนวโน้มเป็นไปทางเดียวกันกับกล้วยพันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 คือการให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์ สามารถเพิ่มน้ำหนักเครือ จำนวนหวี น้ำหนักหวี จำนวนผลต่อหวี ได้มากกว่าการให้น้ำตามธรรมชาติ โดยมีค่าเท่ากับ 5.9 กิโลกรัม 5.0 หวี 934.8 กรัม และ 16.6 ผล ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวมของกล้วยทั้งสองพันธุ์ พบว่า มีค่าขององค์ประกอบผลผลิตที่ใกล้เคียงกัน และการให้น้ำมีส่วนช่วยให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับรายงานของพีรเดช (2551) กล่าวว่า การให้น้ำแบบหยด หรือเป็นระบบให้น้ำที่มีการวางระบบสายยางหรือท่อแล้วให้น้ำเป็นเวลาโดยอัตโนมัติ ไม่ว่าจะป็นหัวพ่นฝอยหรือหัวน้ำหยดก็ตาม หลายคนมองว่าระบบนี้แพงและไม่คุ้มค่า แต่มีหลายสวนเริ่มใช้และปรากฏว่าคุ้มค่ากว่าการให้น้ำแบบเดิม เนื่องจากลงทุนขึ้นต้นครั้งเดียวสามารถใช้งานได้นานถึง 6 ปี แต่ที่สำคัญคือคุณภาพและผลผลิตกล้วยเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และที่สำคัญคือประหยัดพลังงานเป็นอย่างมาก ส่วนความหวานของกล้วยทั้งสองพันธุ์มีค่าใกล้เคียงกันทั้งการให้น้ำและไม่ให้น้ำ มีค่าระหว่าง 7.7 - 8.5 °Brix

ตารางที่ 5 ผลผลิตของกล้วยไข่พันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 และพันธุ์กำแพงเพชร ช่วงเดือนเมษายน – สิงหาคม 2558

การให้น้ำ	ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต				ความหวาน (°Brix)
	น้ำหนักเครือ (กก.)	จำนวนหวี	น้ำหนักหวี (ก.)	จำนวนผล/หวี	
พันธุ์เกษตรศาสตร์ 2					
1. ให้น้ำตามธรรมชาติ	4.3	4.7	654.2	13.9	8.3
2. ให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์	5.7	5.1	886.7	15.8	8.0
3. ให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์	6.0	4.9	943.6	16.6	8.1
พันธุ์กำแพงเพชร					
1. ให้น้ำตามธรรมชาติ	3.0	4.0	547.2	14.2	7.7
2. ให้น้ำ 1 ครั้ง/สัปดาห์	5.5	5.3	877.6	15.7	8.5
3. ให้น้ำ 2 ครั้ง/สัปดาห์	5.9	5.0	934.8	16.6	8.1

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การเจริญเติบโต พบว่า การให้น้ำมีผลทำให้กล้วยไข่ทั้งสองพันธุ์เจริญเติบโตดีกว่าได้รับน้ำตามธรรมชาติเพียงอย่างเดียว โดยต้นกล้วยไข่พันธุ์เกษตรศาสตร์มีแนวโน้มมีลำต้นเทียมสูงกว่ากล้วยไข่พันธุ์กำแพงเพชรเมื่อมีการให้น้ำ ขนาดเส้นรอบวงของลำต้นเทียมกล้วยไข่ทั้ง 2 พันธุ์ มีขนาดไม่แตกต่างกัน และการให้น้ำ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ มีแนวโน้มให้เส้นรอบวงของลำต้นเทียมมากที่สุดเมื่อเทียบกับกรรมวิธีอื่นๆ จำนวนใบของกล้วยไข่ทั้ง 2 สายพันธุ์ ที่อายุต่างๆมีจำนวนใบไม่แตกต่างกัน พันธุ์กำแพงเพชรมีแนวโน้มให้จำนวนหน่อมากกว่ากล้วยไข่พันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 ในทุกกรรมวิธี เมื่อเปรียบเทียบการให้น้ำ พบว่าการให้น้ำเสริม 2 ครั้งต่อสัปดาห์ช่วยให้ต้นกล้วยไข่สามารถผลิตหน่อได้มากกว่าการไม่ให้น้ำเสริม

ต้นกล้วยไข่อายุ 1 ปีหลังปลูก พบว่า กรรมวิธีที่ให้น้ำออกดอกติดผลเร็วกว่ากรรมวิธีที่ไม่ให้น้ำ แต่ไม่แตกต่างกันระหว่างกรรมวิธีให้น้ำ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ พันธุ์ที่มีแนวโน้มให้ผลผลิตเร็วก็คือพันธุ์กำแพงเพชร แต่เมื่อให้ผลผลิตแล้วพบว่ากล้วยไข่ทั้งสองพันธุ์ มีค่าขององค์ประกอบผลผลิตคือ จำนวนหวี น้ำหนักหวี จำนวนผลต่อหวี และความหวานใกล้เคียงกัน

กล้วยไข่ที่ปลูกในจังหวัดหนองคาย เริ่มปลูกในเดือนมิถุนายน 2557 ช่วงแรกหลังจากปลูกประสบปัญหาต้นตายเนื่องจากดินชุ่มน้ำมาก ระบายน้ำไม่ทัน และมีหนอนเจาะทำลายลำต้นทำให้กล้วยไข่เจริญเติบโตช้า และต้นตายเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เหลือต้นที่สามารถเก็บข้อมูลได้น้อยซึ่งส่งผลค่าที่วัดได้และไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติได้

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เป็นข้อมูลเพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

พีรเดช ทองอำไพ. 2551. ระบบให้น้ำพร้อมปุ๋ยในกล้วยไข่ 1. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.arda.or.th/easyknowledge/easy-articles-detail.php?id=325>. (29 มกราคม 2559).

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2557. สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2557. เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ 401. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

Ismail, Mhd R., Mhd K. Yusoff and M. Mahmood , 2004. Growth, Water Relations, Stomatal Conductance and Proline Concentration in Water Stressed Banana (Musa spp.) Plants. Asian Journal of Plant Sciences, 3: 709-713.